

Mniej odpadów – czystsza gmina

Ponieważ produkujemy coraz więcej odpadów, których koszt zagospodarowania również sukcesywnie rośnie, dla naszego wspólnego dobra musimy dążyć do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów. W tym celu pomocne okaże się poznanie i przestrzeganie prostej zasady 3R, czyli:

REDUCE = OGRANICZAJ POWSTAWANIE ODPADÓW!

REUSE = UŻYWAJ PONOWNIE !

RECYCLE = ODZYSKUJ!

Wszystkie reguły 3R są ze sobą ściśle powiązane, istotna jest także ich kolejność. W pierwszej kolejności starajmy się ograniczyć wytwarzanie odpadów. Ponieważ nie jesteśmy w stanie zupełnie nie produkować odpadów, to wytworzone surowce wtórne, jak np. butelki szklane czy plastikowe należy przede wszystkim ponownie wykorzystać, a w dalszej kolejności poddać recyklingowi.

Jak w praktyce realizować zasadę 3R ?

REDUCE = OGRANICZAJ POWSTAWANIE ODPADÓW!

Pierwsza zasada przypomina o możliwości ograniczenia wytwarzania odpadów, poprzez ograniczenie konsumpcji i kupowaniu niepotrzebnych przedmiotów. Przykładowo:

- idąc na zakupy zabieraj ze sobą torbę wielokrotnego użytku, wykonaną z naturalnego materiału, jak np. len czy biobawełna. Nie musisz wtedy korzystać z nietrwałych jednorazowych torebek foliowych, które rozkładają się od 100 do 400 lat. Jeżeli zabierzesz na zakupy torbę wielokrotnego użytku zamiast 4 reklamówek (o wadze 19.5 g każda), ograniczysz emisję CO₂ o 8 kg rocznie;
- kupuj produkty w opakowaniach wielokrotnego użytku, nadających się do odzysku i recyklingu. Wybieraj produkty nie zawierające zbędnych opakowań, np. ciasta na wagę, sery i wędlinę krojone, a nie paczkowane itp.;
- unikaj zakupu towarów w wielowarstwowym opakowaniu, np. pasty do zębów, które poza tubką, zapakowana jest w kartonowe pudełko, a to z kolei w większą paczkę owiniętą folią;
- kupuj produkty w większych opakowaniach. Ponosząc wyższe jednorazowe koszty oszczędzasz, nie płacisz bowiem za kilka mniejszych

jednostkowych opakowań (np. proszki i płyny do prania);

- w miarę możliwości ograniczaj niepotrzebne drukowanie dokumentów, jeżeli wystarczy zapoznanie się z ich treścią na ekranie;
- celem zredukowania ilości powstającej makulatury w gospodarstwie domowym, warto umieścić na drzwiach do klatki schodowej, czy bezpośrednio na swojej skrzynce pocztowej, informację o nieprzyjmowaniu reklam i ulotek oraz druków bezadresowych. Gazetki o charakterze reklamowym, broszury i prospekty, notorycznie zaśmiecające skrzynki, to średnio 5-10 kg więcej makulatury na jednego mieszkańca Europy rocznie.

REUSE = UŻYWAJ PONOWNIE !

W myśl tej zasady niebędące odpadami produkty lub ich części są ponownie wykorzystywane do tego samego celu, do którego były przeznaczone. Przykładowo:

- kupując nowy sprzęt elektryczny lub elektroniczny, oddaj stary w sklepie. Możesz również zorganizować „wystawkę” sprawnych, ale już niepotrzebnych rzeczy (np. mebli) i w ten sposób umożliwić nabycie po niewielkich kosztach dobrych rzeczy innym osobom. Możesz również niepotrzebne przedmioty, które nie są jeszcze odpadami, oddać sąsiadowi lub osobom potrzebującym. W ten sam sposób można postąpić np. z ubraniami, gazetami;
- oddawaj książki do antykwariatów. Dobrym pomysłem jest również coraz bardziej popularna idea „uwalniania książek”, czyli puszczenia ich niekontrolowany obieg (tzw. **bookcrossing**). W różnych miejscach na świecie, takich jak biblioteki, hotele czy kawiarnie, można spotkać półki z książkami z bookcrossingu. Książki zostawiane są przez osoby, które je „uwalniają” po to, aby inne osoby mogły je przeczytać. Są tam książki zarówno już przeczytane i niepotrzebne ich właścicielom, jak i te wartościowe, przekazywane ku inspiracji i nauce. Dodatkowo element zabawy jest to, że książki rejestrowane są przez uwalniających w internecie, dzięki czemu wszyscy mogą oglądać wpisy innych osób, które daną książkę przeczytają;
- **tzw. upcykling** to rodzaj ponownego użycia, polegający na nadawaniu nowej, nierzadko lepszej, wersji produktowi, który utracił swoją pierwotną funkcję, ze względu na zużycie lub inne uszkodzenia. Proces ten pozwala zmniejszyć zarówno ilość odpadów, jak i ilość materiałów wykorzystywanych w produkcji pierwotnej. Wśród produktów drewnianych i papierniczych znajdują się np. gazety - po pocięciu i zrolowaniu można ich użyć niczym gałęzi wikliny i wyplatać z nich różne dekoracyjne elementy. Inny przykładem upcyklingu jest produkcja toreb z plandek samochodowych oraz banerów reklamowych;
- wybieraj produkty w opakowaniach zwrotnych;
- butelki zwrotne po napojach oddawaj do sklepu;
- wykorzystuj niezadrukowane strony dokumentów -można w ten sposób wykorzysta je jako np. Notes

RECYCLE = ODZYSKUJ!

Ostatnia zasada mówi o postępowaniu, gdy nie można był uniknąć wytworzenia odpadu, a już wytworzony nie nadaje się do ponownego wykorzystania. Taki odpad należy poddać recyklingowi. Recykling polega na powtórny przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym, w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu.

Realizując to zalecenie należy zwrócić uwagę, aby prawidłowo prowadzić segregację w swoim domu, ponieważ ok. 70% naszego kosza stanowią surowce wtórne, nadające się do dalszego przetworzenia. Wykorzystanie surowca wtórnego do produkcji nowej rzeczy ogranicza zużycie dóbr naturalnych, zmniejsza zużycie energii potrzebnej w procesach produkcyjnych, ogranicza ilość wytworzonych ścieków oraz zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza.